

**Т.А. Капустян, магістрант, I курс, гр. ЗОА-14м, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. С.З. Мошенський
Житомирський державний технологічний університет**

ОБЛКОВА ОЦІНКА ВАРТОСТІ КОРПОРАЦІЇ “УКРАВТО”

Існує багато способів визначення вартості компанії, але основними підходами вважаються витратний, дохідний та порівняльний. До витратного підходу відносять метод чистої балансової вартості (чистих активів), метод скоригованої балансової вартості (скоригованих чистих активів), метод вартості заміщення, метод відтвореної вартості, метод ліквідаційної вартості, до дохідного – метод капіталізації прибутку, метод дисконтованих грошових потоків, до порівняльного – метод компанії-аналогу, метод галузевих коефіцієнтів, метод мультиплікаторів. В умовах сьогодення в Україні недоступність інформації для розрахунків обумовлює непристосованість більшості методів оцінки вартості корпорацій для практики. Тому вітчизняні експерти сходяться на думці, що оптимальним у практиці українських компаній є використання витратного підходу, що базується на даних фінансової звітності корпорації.

У якості об'єкту для розрахунків обрана корпорація “УкрАВТО”, діяльність якої протягом 2009-2013 років була прибутковою, про що свідчать фінансові результати, відображені в річній звітності оприлюдненій на офіційному сайті корпорації. Вартість корпорації за методом чистих активів розраховується як різниця між значенням балансу та сумою поточних і довгострокових зобов'язань. Так, вартість корпорації “УкрАВТО” станом на 31.12.2009 року становила 2520,98 млн.грн., на 31.12.2010 року – 2574,225 млн.грн., на 31.12.2011 року – 2235,805 млн.грн., на 31.12.2012 року – 2409,787 млн.грн., на 21.12.2013 року – 2553,795 млн.грн. Чіткої тенденції до зростання або зменшення вартості протягом дослідженого періоду не спостерігається, так як і відсутні різкі коливання її зміни. Якщо враховувати коефіцієнт індексації і розраховувати вартість корпорації “УкрАВТО” за допомогою методу скоригованих чистих активів, то показник вартості буде відрізнятися від наведених вище тільки станом на 31.12.2009 рік, тому що за 2010-2013 роки індексація не проводилася (індекс інфляції за рік не перебільшував значення 110). Індекс інфляції за 2009 рік становив 112,3, відповідно коефіцієнт індексації дорівнював 0,023, а скоригована вартість чистих активів корпорації “УкрАВТО” станом на 31.12.2009 року становила 2578,962 млн.грн., що на 57,982 млн.грн. більше, ніж вартість розрахована за методом чистих активів.

Як публічне акціонерне товариство “УкрАВТО” має власні акції, відносно яких відбуваються операції купівлі-продажі на ринку цінних паперів. Виходить, що вартість корпорації “УкрАВТО” за номіналом розраховується як добуток кількості простих акцій (6330618 шт.) на номінальну вартість 1-ї акції (15 грн.) та дорівнює 94,96 млн.грн.

Інформація, наведена на офіційному сайті Української біржі, надає повну інформацію щодо обсягів торгів акціями корпорації “УкрАВТО” протягом 2009-2013 років. З чого маємо можливість розрахувати середню ціну однієї акції за укладеними угодами: за 2009 рік – 142,4 грн., за 2010 рік – 153,6 грн., за 2011 рік – 100,6 грн., за 2012 рік – 37,3 грн., за 2013 рік – 20,0 грн. Відповідно ринкова капіталізація корпорації “УкрАВТО” за 2009 рік дорівнювала 901,48 млн.грн., за 2010 рік – 972,38 млн.грн., за 2011 рік – 636,86 млн.грн., за 2012 рік – 236,13 млн.грн., за 2013 рік – 126,61 млн.грн. Слід зазначити, що ринкова капіталізація корпорації в 2013 році скоротилася майже в 8 разів порівняно зі значенням показника “пікового” 2010 року.

Перше, що звертає на себе увагу те, що ринкова капіталізація корпорації “УкрАВТО” істотно відрізняється від розрахованої вартості відповідно до витратного підходу. А як зазначають експерти, використання методів витратного підходу є виправданим тільки у випадку, коли балансова та ринкова вартість активів істотно не відрізняються між собою. Дані розрахунки ілюструють не зовсім привабливу для зовнішніх користувачів ситуацію в ракурсі зменшення ринкової капіталізації компанії, стрімкого зменшення чистого прибутку та низького кредитного рейтингу, що характеризує надвисокі ризики відносно покриття власних боргів. Зрозуміло, що всі ці фактори – це результати зменшення попиту на продукцію корпорації, що спричинене не тільки важкою політичною ситуацією, але й економічними обмеженнями та податковими нововведеннями, що потягнули за собою зменшення обсягів продажу.